

Aristotelés – náplň dvou kurzů

I. Život, dílo, vývoj myšlení

(Aristotelovy životní a filosofické osudy, přehled děl, problém vztahu k Platónovi – „genetický přístup“, systém vědění)

II. Logika

(Přehled logických spisů, jazyk a skutečnost – *Kategorie, O vyjadřování*; logika jako nástroj a metoda – *Analytiky a Topiky*), logika a metafyzika – definice v *Metafyzice*)

1. Odbočka k poietickým vědám (*Poetika*) a rétorice (*Rétorika*)

III. Metafyzika

(*Metafyzika* – obsah spisu, náplň první filosofie, problematika jsoucna)

IV. Fyzika (přírodní filosofie)

(*Fyzika, O nebi, O vzniku a zániku, O duši*)

V. Praktická filosofie

(*Etika Níkomachova, Politika*)

Aristotelés – „druhá“ a praktická filosofie

(celkový plán pro stávající kurz)

IV. „Druhá“ filosofie – fyzika

1. Spis *Fyzika*
2. Spis *O vzniku a zániku*
3. Spis *O nebi*
4. Spis *O duši*

V. Praktická filosofie

1. Spis *Etika Níkomachova*
2. Spis *Politika*

Co je „druhá“ a „praktická“ filosofie?

- „druhá“:

- *Met.* VII 11, 1037a14-17:

„Zda však mimo látku těchto podstat je ještě nějaká jiná podstata a zda se má hledat ještě jiná než ta, jako čísla nebo něco takového, bude třeba zkoumat později. Neboť proto se také snažíme vymezit smyslové podstaty, ačkoli zkoumat je je vlastně **úkolem fyziky a druhé filosofie**. Neboť fyzik musí znát nejen látku, nýbrž také, ba ještě spíše pojmovou podstatu.“

- *Met.* XII 1, 1069a31-b1:

„Podstata (οὐσία) je však trojí; (A) jedna smysly vnímatelná, (...) jež je opět jednak pomíjející, jako rostliny a zvířata, jednak nepomíjející (...). (B) Mimoto je jiná podstata, nehybná (...).

Ony první podstaty, **poněvadž jsou ve spojení s pohybem (A), náležejí do fyziky**, poslední jmenovaná (B) však náleží jiné vědě (...).“

- *Met.* VI 1, 1025a10-16:

Teologie (první filosofie) – předmět odloučený a nehybný, věčný.

Matematika – předmět nehybný a věčný, ale neodloučený.

Fyzika – předmět odloučený, ale v pohybu.

Co je „druhá“ a „praktická“ filosofie?

- „praktická“ (*Met. VI 1, EN I 1 aj.*):
 - Cílem je dobro, dobré jednání – *πρᾶξις* , nikoli samo poznání, pravda →
 - zabývá se konkrétními – nahodilými – situacemi, ne něčím nutným či pravidelným →
 - nemůže dospět k tak přesným závěrům jako např. fyzika →
 - ponechává nezbytně prostor pro (mravní) rozhodování a volbu.

Co je „druhá“ a „praktická“ filosofie?

© Michal Peichl, 2016

